

toen der, hvad der bliver det samme, kunde have laant af Reservefonden, hvis den havde været saaledes anbragt, at man kunde laane af den. Hvis den f. Eks. til Dels var anbragt som Pengebeholdning i Nationalbanken, vilde man være i Stand til at laane af den i saadanne Tilfælde som det, her ligger for.

Nu har den højtærede Finansminister i Stedet for overtrukket Kontoen i Nationalbanken. Der har været rettet Anker mod ham af den Grund, og jeg er ganske sikkert enig i de Anker, der ere rettede mod ham, men dog særlig den, at han ikke har meddelt Rigsdagen langt tidligere, at denne Overtrækning havde fundet Sted, da den allerede fandt Sted i den sidst forløbne April Maaned. Jeg har forstaaet det saaledes, at den højtærede Finansminister ikke har kunnet indvende noget mod denne Anke. Jeg tror, at der har været uvedkommende Hensyn, der have spillet ind med, jeg mener ikke rent statslige eller finansielle Hensyn, men at politiske Hensyn have gjort sig gældende, naar Finansministeren ikke har meddelt Rigsdagen, hvorledes Stillingen var. Jeg mener ikke dermed just, at Finansministeren har villet skjule noget, jeg tror meget godt, at han aabenhjertigt har villet lægge det for Dagen, men jeg antager, at han har været under et Tryk, idet man ikke har ønsket lige inden Valgene at aabenbare, hvorledes det forholdt sig med Finanserne, og for dette Tryk har den højtærede Finansminister givet efter. Det er undskyldeligt og forklarligt, men det er beklageligt.

Jeg deler desuden den Anke, som er anført imod den højtærede Minister, og som er gjort gældende af mine Meningsfæller i det andet Ting, at dette Laan — for at komme til Sagen selv — er større, end det behøver at være. I den Henseende er jeg uenig med det ærede Medlem, der sidst talte (Bramsen). Jeg tror, at hvis man vil naa til den fornuftige og sunde Statshusholdning, som det ærede Medlem nu i saa høj Grad har anbefalet, er det første, man bør gøre, ikke at gaa til for store Laan. Det ærede Medlem syntes at mene, at det her foreslaaede Laan ikke var tilstrækkeligt, og at vi skulde vedtage endnu større Laan. . . . (Bramsen: Jeg sagde: foreslaa, ikke: vedtage) naa, foreslaa, det glæder mig, at det ærede Medlem derved i Virkeligheden siger, at han ikke vilde være med dertil. Tværtimod burde Rigsdagen stille sig saaledes, at den holdt igen paa Regeringen i saa Henseende. Det er naturligt

for en Finansminister og for en Regering og meget behageligt for dem, at Statskassen er fyldt. Det gør det lettere at stille Forslag og at være mere imødekommende overfor andres Forslag, end det ellers vilde være. Men i Virkeligheden er det naturligvis en Fristelse, der ligger i den fyldte Statskasse, saaledes som i det foreliggende Tilfælde, og det vilde jo være meget uheldigt, om vi hvert 6te Aar skulde gaa til større og større Statslaan. Hvis man vilde føre en fornuftig Statshusholdning og indskrænke sig, hvor man kunde indskrænke sig, vilde det slet ikke være fornødent at gaa til dette Laan, aldeles ikke, man vilde ikke have behøvet at laane 40 Mill. Kr., men kunde have nøjedes med 30 eller 25.

Det ærede Medlem gjorde jo op, hvor store Udgifter der vilde komme, men jeg tror, at han oversprang Indtægter, som ville komme, f. Eks. de 15 Mill. Kr., som Statskassen skal have af Københavns Kommune. Det er dog en Post, og den betyder jo altid noget i en Opgørelse som den, det ærede Medlem nævnte. Men bortset herfra vil der ikke være andet Hold paa en Regering og vel ogsaa paa en Rigsdag end dette, at der ikke er mere end akkurat de Penge, man skal bruge, saa gaar man ikke saa let til urimelige Udgifter. Dette, at Staten laaner, ligesom naar en Kommune laaner, er i Virkeligheden en Fare; det gaar let saaledes, at man bliver ved at laane og laane, som ogsaa det ærede Medlem før sagde, og det kan aldrig være nogen sund, fornuftig Husholdning, hverken for Staten eller for Kommunerne.

Jeg tror altsaa, at man burde være gaaet til et mindre Laan, og naar man f. Eks. har nævnt som en Grund, eller i alt Fald som et Hensyn, at man ved at gaa til et større Laan kunde tilvejebringe en Nedsættelse af Diskontoen, maa jeg sige, at det er et Hensyn, som er Staten fuldstændig uvedkommende. Staten har som saadan intet at gøre med, om Diskontoen er høj eller lav her i Landet. Det er andre Hensyn end Statshensyn, der skulle gøres gældende overfor dette, og Staten kan ikke paatage sig en Opgave overfor dette og kan ikke laane Penge, for at Diskontoen skal gaa ned.

Trods disse Betragtninger vil jeg imidlertid stemme for Forslaget, og det af rent forfatningsmæssige Grunde. Jeg tror nemlig, at det er saaledes, at naar Folketinget har vedtaget et Statslaan, har afgjort en finansiell Sag af en saadan Betydning som denne, kan det ikke nytte